

ZPRAVODAJ VESELICE

prosinec 2019 • 53

1. Slovo starosty
2. Hospodaření obce 1-9 2019
3. Volby do EP 2019
4. Z činnost SDH Veselice v roce 2019
5. Život v souvislostech aneb vše souvisí se vším... 2. The Trash Isles
6. Život na zámku 3.
7. Návrh znaku a vlajky obce Řitonic
8. Hospodaření Zem. a. s. Březno za rok 2018
9. Černá kronika – OO PČR Dobrovice
10. Informace ze života v naší obci
11. Od hecování až k hokejovým soubojům
12. Informace z činnosti OÚ
13. Z činnosti SPOZ
14. Společenská kronika
15. Čtenářské ohlasy
16. Příspěvatelé na zpravodaj
17. Vzpomínka na meziválečné družstevnictví
18. O vývoji stavu ptactva blízkého okolí
19. Bylo – nebylo Dvojičata
20. Lidové umění v Českém ráji a severovýchodních Čechách
21. Vánoce
22. Pozvánka na koncerty v Řitonicích
23. Vánoční koleda
24. Přání do roku 2020

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

máte v rukou 53. vydání Zpravodaje Veselice. Také v tomto čísle je dost zajímavého čtení, které se na jeho strany dostává zásluhou našich dopisovatelů.

Po neúspěšném výběrovém řízení na opravu místních komunikací, kdy se ozvala s nabídkou jen jedna firma, byl po projednání s odborníky projekt částečně přepracován. Nově bylo obesláno celkem osm firem, které se zabývají stavbou a opravou komunikací. V době uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje ještě stále běží doba, kdy mohou poslat svoje nabídky.

Na začátku školního roku uspořádalo SPOZ pro děti soutěžní odpoledne, které si užili za krásného počasí nejen děti, ale i dospělí. Děkuji touto cestou všem, kteří pomáhali s organizací soutěží. Jistě jste si všimli, že na veřejném prostranství „Na cihelně“ přibyly další houpačky s domečkem, se skluzavkou a dalšími herními prvky, lezeckou stěnou a sítí. Celá tato záležitost byla pořízena v ceně 35 000 Kč.

V předvánočním čase plánujeme rozsvícení stromu s kulturním pásmem, nadílkou pro děti a občerstvením pro každého. Termín bude upřesněn.

Vážení čtenáři, jako v minulých vydáních Vás vyzýváme k zaslání Vašich ohlasů v podobě třeba jen krátkého sdělení k obsahu Zpravodaje, ať už se jedná o hodnocení kladné, či záporné.

Na závěr mi dovolu, abych Vám všem popřál radostné prožití vánočních svátků a do nového roku 2020 Vám přeji pevně zdraví, hodně štěstí a spokojenosti a ať se Vám všem daří.

Miroslav Pažout
starosta obce Veselice

Hospodaření obce leden až září 2019

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
PŘÍJMY (některé položky)			
Daň z příjmu FO placená plátcí	350 000,00	316 116,39	90,3
Daň z příjmu FO placená poplat.	10 000,00	6 712,38	67,1
Daň z příjmu FO z kap. vybír. srážkou	35 000,00	29 895,31	85,4
Daň z příjmu právnických osob	350 000,00	276 946,71	79,1
DPH	690 000,00	609 206,53	88,3
Poplatek za likvidaci TKO	85 000,00	82 820,00	97,4
Poplatek ze psů	2 000,00	1 395,00	69,8
Správní poplatky	500,00	380,00	76,00
Daň z hazardních her	6 500,00	7 317,53	112,6
Daň z nemovitosti	220 000,00	192 486,33	87,5
Dotace na volby		11 958,00	
Dotace na správu	46 200,00	39 222,00	84,9
Pitná voda – vodné	200 000,00	231 275,00	115,6
EKO-KOM – zpětný odběr	20 000,00		
Pronájem pozemků	7 100,00	7 074,00	99,6
Pronájem nemovitostí	2 500,00	2 200,00	88,0
Příjmy z úroků	3 000,00	2 900,00	96,7
Příjmy z prodeje akcií		265 703,28	
CELKEM	2 027 800,00	2 177 338,7	107,4
VÝDAJE			
Opravy a údržba místních komunikací	2 850 000,00	8 470,00	0,3
Pitná voda	60 000,00	25 060,80	41,8
Základní školy		15 000,00	
Záležitosti kultury	15 000,00	8 419,00	56,1
Veřejné osvětlení	65 000,00	96 383,42	148,3
Sběr a svoz nebezpečných odpadů		5 874,00	99,6
Sběr a svoz komunálního odpadu	175 000,00	47 561,00	27,2
Sběr a svoz ostatních odpadů		24 482,00	
Péče o veřejnou zeleň	350 000,00	113 116,00	32,3
Požární ochrana (dobrovolná část)	150 000,00	24 664,00	16,4
Zastupitelstva obcí	195 000,00	166 461,00	85,4
Volby do Evropského parlamentu		11 958,00	
Činnost místní správy	200 350,00	185 125,86	92,4
Služby peněžních ústavů	3 500,00	4 296,00	122,7
Pojištění majetku obce	21 150,00	9 050,00	42,8
CELKEM VÝDAJE	4 095 000,00	839 121,08	20,5

Rozpočet obce byl zatím upraven pěti rozpočtovými opatřeními.

Marcela Šafránková

Volby do Evropského parlamentu konané ve dnech 24. a 25. května 2019

Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem.....	112	4. KSČM.....	4 hlasy (9,52 % hlasů)
Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky.....	43	5. ČSSD 3 hlasy.....	(7,14 % hlasů)
Počet odevzdaných úředních obálek.....	43	6. ROZUMNÍ a Národní demokracie..	2 hlasy (4,76 % hl.)
Počet platných hlasů.....	42	7. ODS.....	2 hlasy (4,76 % hlasů)
1. ANO 2011.....	16 hlasů (38,10 % hlasů)		
2. Česká pirátská strana.....	11 hlasů (16,19 % hlasů)		
3. ANO, vytrolíme europarlament.....	4 hlasy (9,52 % hl.)		

Voleb se zúčastnilo 38,39 % voličů zapsaných do výpisu ze seznamu voličů.

Marcela Šafránková

Z činnosti Sboru dobrovolných hasičů Veselice v roce 2019

V úvodu svého příspěvku za dobrovolné hasiče bych chtěl poděkovat všem občanům a příznivcům SDH za podporu a účast při akcích pořádaných Sbohem dobrovolných hasičů ve spolupráci s Obecním úřadem Veselice.

Na Nový rok někteří hasiči vykročili na tradiční novoroční pochod po okolí naší obce za velké účasti občanů všech věkových skupin.

Dne 26. ledna ve Veselické hospůdce proběhla od 19.00 hod. výroční valná hromada našeho sboru. Na valné hromadě jsme zhodnotili výsledky a činnost v uplynulém roce 2018 a naplánovali činnost sboru pro rok 2019. Hlavním bodem bylo stanovení termínů a úkolů pro následující období. Po otevřené diskuzi jsme povečeřeli guláš od Jany Buckové a poté probíhala volná zábava.

V sobotu 16. února se v Prodašicích uskutečnila výroční valná hromada 22. okrsku SDH a za náš sbor se zúčastnilo pět hasičů. Výroční valné hromady se zúčastnili zástupci SDH z Ledců, Řitonic, Veselice, Prodašic, Ujkovic a Domousnic, kde opět po letech založili hasiči svůj sbor. Hlavním tématem schůze bylo zhodnocení činnosti okrsku a jednotlivých sborů za uplynulý rok a vyhodnocení okrskové soutěže, plánování akcí okrsku na rok 2019. Dále bylo odhlasováno, že se uskuteční společné námětové prověřovací cvičení okrsku v Ledcích a že okrsková soutěž se bude konat také v Ledcích. V sobotu 23. 2. se konal Hasičský ples v kulturním domě v Ledcích za velké účasti a bohaté tomboly. I někteří hasiči z našeho sboru se byli na plese pobavit a zatancovat si.

V polovině dubna byla svolána schůze okrsku, kde byly dojednány podrobnosti a termín konání prověřovacího cvičení. Termín byl všemi sbory přijat. V průběhu dubna prošli velitelé a strojníci naší zásahové jednotky (JSDH) periodickým školením odborné přípravy v rámci zařazení v JPO 5, které se konalo na letišti v Hoškovicích.

Prověřovací námětové cvičení se uskutečnilo 27. 4. v katastru obce Ledce za účasti hasičů a techniky z Ledců, Prodašic, Řitonic a Veselice. Cílem cvičení byla dálková přeprava vody čerpané z rybníku do požární nádrže, která byla zároveň vyčištěna. Hasiči z každého sboru měli za úkol postavit pro přepravu vody hasičskou stříkačku s hadicemi, každý ve svém úseku dlouhém 100 metrů podél místní komunikace. Pokyny pro provádění celého cvičení byly předávány vysílačkami. Každý strojník měl u sebe vysílačku, aby mohl

včas reagovat na vzniklý problém a informaci ihned předat. Celou akci vedl starosta okrsku Jan Mikolášek.

Dne 30. dubna se někteří naši hasiči zúčastnili pálení čarodějnic u chat, kde zajišťovali dozor nad ohněm a také občerstvení.

Začátkem června byla hasičská cisterna kvůli špatnému technickému stavu odvezena na rozsáhlou opravu do firmy LAV SERVIS v Mnichově Hradišti.

Okrsková hasičská soutěž 22. okrsku se konala 22. 6. 2019 od 13 hodin v Ledcích na fotbalovém hřišti. Soutěžící, rozhodčí a ostatní účastníci byli seznámeni s průběhem konání soutěže a pravidly pro štafetu a útok. Počasí bylo téměř ideální a vše probíhalo dle pravidel. V kategorii žen soutěžila 3 družstva, kde zvítězily ženy z Prodašic před Veselicí a Ledci. V kategorii mužů soutěžilo 7 družstev a pořadí bylo následující: 1. Ledce I, 2. Domousnice, 3. Prodašice, 4. Ledce II, 5. Řitonic, 6. Veselice, 7. Skyšice. Večer po soutěži jsme se před obecním úřadem sešli a oslavovali.

Posvícenskou zábavu jsme pořádali poslední prázdninovou sobotu v prostorách před obecním úřadem. Hudební produkci zajišťovala skupina DIFUR BAND. Počasí nám přálo, což se projevilo na velmi slušné účasti hostů.

Dále probíhá po jednotlivých sborech našeho okrsku promítání dochovaných záznamů z okrskových hasičských soutěží, kde si mohou mnozí z nás zavzpomínat na uplynulá léta, vidět v akci kamarády a známé, které dlouho neviděli anebo ty, kteří již nejsou mezi námi. Dne 12. října odpoledne, za velmi krásného počasí, jsme grilovali a oslavovali před obecním úřadem. Zástupci našeho sboru se též zúčastnili všech okrskových schůzí a starosta sboru všech okresních hasičských schůzí. Dále se také hasiči podíleli na různých společenských, sportovních a kulturních akcích a brigádách spolupřádaných Obecním úřadem Veselice, které letos proběhly.

Závěrem děkuji všem hasičům za reprezentaci obce na soutěžích a za práci ve sboru, kterou vykonávají dobrovolně ve svém volném čase. Dále chci poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě a pořádání sportovních, kulturních i jiných akcí spojených s naší obcí. Do nového roku 2020 přeji všem hasičkám, hasičům, naším příznivcům a všem občanům hodně zdraví, spokojenosti, dobré nálady, pohody a vše ať se daří, jak má.

František Pažout

Život v souvislostech aneb vše souvisí se vším... 2.

The Trash Isles aneb čeho je moc, toho je příliš

V minulém článku jste se dozvěděli, že kdesi mezi USA a Japonskem je obrovská odpadková skvrna, kterou lidstvo vytvořilo. Má vlastní měnu, obyvatelstvo, vlajku a tak dále. V tomto článku bychom Vám společně s Járou tuto situaci více přiblížili.

V roce 1997 tuto odpadkovou skvrnu v dnešní době nazývanou jako „**Velká tichomořská odpadková skvrna**“ (přesněji nacházející se mezi Kalifornií a Havají) objevil oceánograf Charles J. Moore, který ji upozoroval, když se vracel s posádkou do Jižní Kalifornie. Moore to později nazval jako „vířící kanalizace“. Jedná se v pod-

statě o místo zvýšené koncentrace odpadků, které se skládá především z malých úlomků plastů a chemických kalů. Vlastně takové obří plovoucí smetiště. Aaa... vypadá to, že už nám nestačí pevnina...

V roce 2017 si toho všimla i skupina aktivistů, v jejichž čele stojí Michael Hughes a Dilatando Almeida. Tato skupina aktivistů začala tuto situaci více řešit. Aby přiměli vlády se tímto obřím smetištěm zabývat, rozhodli se v roce 2017 podat žádost k OSN na vytvoření nového státu - The Trash Isles. Najali si designera Mario Kerkstra, aby pro ně vytvořil návrhy papírových bankovek, poštovních známek, cestovního pasu a vlajky. Na všech těchto prvcích je zobrazena nečistota oceánů.

Měna se nazývá Derbis což by se dalo volně přeložit jako odpad. Nominální hodnoty bankovek jsou 100, 50 a 20 Derbis. Vlajka se skládá z bílé a modré barvy kde bílá představuje oblohu a modrá oceány a mezi těmito pruhy barev je zakreslena zelená plastová lahev jako znečištění v oceánech. Kdo se stane občanem tohoto vznikajícího státu, podepisuje tím petici, která dává OSN a celému světu najevo, že tohle není něco, co by se mělo přehlížet. Návrh na vytvoření nového státu zatím nebyl schválen. A možná už ani nebude třeba... viz dále.

V dnešní době je celkem 6 takovýchto ostrovů, ale tento je největší z nich. Jeho rozloha je kolem 1,6 miliónů km² (tj. čtrnáásobně větší než Německo nebo stejně velké jako Mongolsko). Plasty se v těchto místech shromažďují díky oceánským proudům a např. v oblasti, kterou zde zmiňujeme, se nachází tzv. severní tichomořský koloběh. Je to vlastně místo, kde se proud vody díky promícháváním studených a teplých proudů točí v jakési elipse. Odpad je sem zanesen převážně z řek, které ústí do oceánu. Vyhodíte odpadek třeba na pláži a tyto proudy, vítr a živočichové ho zanesou na některé z těchto míst. V oceánech v roce 2018 plavalo cca 150 miliónů tun odpadu a každý rok přibývá zhruba 8 miliónů tun. Pro představu - to je takové množství, jako kdyby se do oceánu každou minutu vyklopil nákladní vůz plný plastového odpadu.

Největšími „poskytovateli“ odpadu, který skončí v oceánech a mořích jsou Čína, Indonézie, Filipíny, Thajsko a Vietnam, Indie, Afrika, Evropa, USA a Japonsko. 90% plastů pochází z deseti velkých řek – 8 z nich je v Asii a 2 v Africe.

Naštěstí existují lidé, kteří se těmito problémy již nějakou dobu zabývají. V roce 2013 vznikla např. nezisková společnost – The Ocean Cleanup, kterou založil tehdy devatenáctiletý Holanďan Boyan Slat. Na celý projekt využil tzv. crowdfundingu, což je financování větším počtem jednotlivců, chcete-li financování davem. Po několika letech výzkumu se podařilo v letošním roce (po loňském nezdaru) na oceán vypustit plovoucí bariéru složenou z trubek a podvodních sítí. Informace z října 2019 mluví o tom, že tento pokus je úspěšný. Dochází ke sběru odpadků... Celý projekt se má soustředit v první řadě právě na vyčištění „Velké tichomořské odpadkové skvrny“. Z několika let jejich výzkumu, který prováděli, zjistili, že většina odpadu, která míří do oceánů, je z řek. Svoji flotilu tak rozšířil o dvě plavidla, jejichž hlavním cílem je zachytávat odpad právě z řek. Pokud se zkušební projekt osvědčí, budou

Život na zámku 3. část

Vážení a milí čtenáři,

cesty zahalené popadaným listím, sklizený a opuštěný vinohrad a sychravé počasí dává vědět, že zima se neúprosně blíží a to je čas na další článek z pravidelného cyklu „život na zámku v sousedních Domousnicích“.

Letošní domousnické vinobraní se i přes malou nepřízeň počasí zdařilo a my jsme společně s Vámi hodovali, radovali se a užívali skvělý den. U nás je to taková oslava vín z hroznů, které nám dal vinohrad v minulém roce a zároveň oslava a vzdání díky za letošní úroku v podobě burčáku. Berme ho jako poděkování všem našim pomocníkům a příznivcům, ale také

nasazena další plavidla.

Vnímám to tak, že tyto možnosti však pouze řeší něco za někoho... za nás. A je skvělé, že řeší. Sám zakladatel také říká: „**Abychom mohli doopravdy zbavit oceány plastů, potřebujeme je nejen vyčistit, ale také předcházet tomu, aby se tam vůbec dostávaly.**“

A pokud si myslíte, že se nás to všechno netýká, že se jedná o oceán někde daleko, tak se mýlíte... Oceán má vliv na vzduch, který dýcháme, vodu kterou pijeme a jídlo které jíme. Už jenom to, že mořský fytoplankton vyprodukuje více než 50% kyslíku, by mělo být důvodem udržovat oceán zdravý a čistý... Nemá na to vliv samozřejmě pouze plovoucí odpad. Souvislostí je jako vždy více...

Ríká se, že žijeme v „době plastové“ a tak se plast stává součástí potravinového řetězce. Plasty způsobují uhynutí velkého počtu živočichů. Nacházejí se v tělech želv, tuleňů, velryb, ptáků, ryb a měkkýšů, ale i dalších mořských živočichů. Někteří živočichové si plasty spletou s potravou, někteří se zamotají do starých rybářských sítí. V každém případě v důsledku lidského chování zemřou. A pokud si tedy v dnešní době dopřejete např. mořskou rybu, pravděpodobně spolu s ní sníte i nějaký ten miniaturní plast.

Je zajímavé, že právě do Číny putovala až do nedávna většina vytríděného plastového odpadu. A to z celé Evropy i USA. Od roku 2018 však Čína přitvrdila při kontrole dováženého odpadu a vyspělé státy rázem nevědí, co s odpadem. Současná situace je však možností a impulzem k tomu, abychom se začali chovat šetrněji k životnímu prostředí a neřešili své problémy jejich exportem za hranice. Důsledkem může být i rozhodnutí Evropského parlamentu, který v letošním roce schválil zákaz jednorázových plastů – talířků, příborů, brček, vátových tyčinek apod. Od roku 2021 by tyto plasty neměly být vůbec v prodeji.

ZÁVĚR

Jára: Já osobně odpad třídím, ačkoliv občas tápu, co a jak vytrídít, tak i přes to si myslím, že postupem času mi tyto problémy budou připadat banální. Technologie se zlepšují a věřím, že třídění bude daleko snazší. A jaký je váš názor?

Monika: Už se neuklízejí jen lesy, vesnice a města, ale dokonce i oceány! Ovlivněme, co můžeme ovlivnit u nás a tak pojďme snižovat množství odpadu a když už ho vytvoříme, tak ho alespoň recyklujeme...

Jaroslav Bravenec a Monika Suková

jako odměnu pro nás samotné. Za několik posledních let se domousnické vinobraní stalo očekávaným a žádaným kulturním svátkem.

Abychom si přece jen mohli užít, je potřeba se vrátit na začátek cyklu a to do ledna. Tento měsíc se začíná pracovat na onom vinobraní. Zdaleka ne na vinařské slavnosti, nýbrž na tom, aby stručně řečeno, bylo co sklízet (vinobraní přece nemůže být bez burčáku). A proto od ledna do poloviny dubna pracují šikovné ruce, aby mohly štafetu předat strojům. V tomto období je v plánu zimní ořez, opravy sloupků a vedení a uvazování tažňů. V posledních letech se vinohrad začíná probouzet ze zimního spánku ke konci dubna a za-

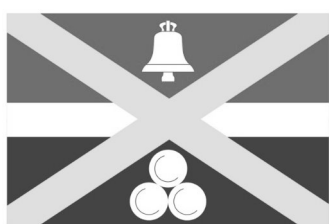
číná pučení. Během pozdního jara vyrůstají první lístky a začíná se formovat budoucí „zelená stěna“ a to je také čas, kdy začíná sečení a vyžínání trávy. Přes léto je na vinohradu také co dělat a to zejména osečkování přerůstajících letorostů a ometání kmínků od vyrašených zálistků. A to nejdůležitější přichází v červenci, kdy z květenství se stávají hrozny, které v průběhu léta dorostou na svoji velikost. Za standardních klimatických podmínek se v půlce srpna začínají hrozny odrudově zabarvovat. V průběhu září a října hrozny dozrávají. Pro nás je důležitá jak zralost fyziologická – cukernatost hroznů a tedy určité množství potencionálního alkoholu, tak také fenolická zralost – mezi fenoly se řadí třísloviny a barviva. Tyto vlastnosti hroznů jako surovin pro výrobu vína velmi ovlivňuje počasí v období zrání a to zejména množství srážek a teploty přes den a noc. Právě střídání teplot přes den a noc má pozitivní

vliv na kyseliny a aromatické látky v hroznech, hrozny příliš kyseliny neztrácí a tudíž lze na letošní rok pohlízet jako na vcelku vydařený. Vzpomeňme si, jaké bylo počasí vloni přes léto a v září. Bylo sucho, málo srážek a teploty se skoro nestřídaly. Takový jev nese s sebou následky takové, že dochází ke kritickému odbourávání kyselin přímo na vinicích a to se samozřejmě projeví také ve vínech. Vína bez dostatečného množství kyselin se stávají fádni a díky tomu také příliš nevydrží. Sucho nese s sebou také další negativní jev a tím je hořčina. A pak hraje hlavní roli cit sklep mistra, jak se k danému ročníku postaví. Ale o práci sklep mistra snad někdy přistě.

Kalendářní rok je zkrátka stejný a naplánovaný dopředu, ale ten vinařský je každý rok unikátní a neopakovatelný.

Josef Voves

Znak a vlajka obce Řitonic

Seznamte se - rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze 14. 12. 2018 mají Řitonic svůj znak a vlajku.

Odhalte symboliku skrytou ve znaku a vlajce obce Řitonic. Z čeho všeho vycházel při tvorbě symbolů obce heraldik, vexilolog, archivář a bibliotekář PhDr. Zdeněk Kubík? Autor obecně vždy vychází při tvorbě návrhu komunálních symbolů (znaku a vlajky) z hlavních známých historicko-vlastivědných skutečností obce, které uplatňuje v kontextu se základními heraldickými pravidly. V každém znaku se musí používat a popisovat tzv. kovy (zlato a stříbro, zobrazované v praxi žlutě a bíle) a barvy (červená, modrá, zelená, černá), výjimečně a odůvodněně i tzv. přirozená barva (např. hnědá u kmene stromu, nebo srsti některých zvířat apod.). Heraldické figury se dělí na tzv. heraldické (tj. geometrické) a obecné (tj. všeobecně známé), vždy jsou stylizované pouze dvourozměrně. Stranově (vpravo, vlevo) se znak odborně blasonuje (blason je výraz pro heraldický slovní popis znaku) z pohledu štítonoše (jeho pravé ruky), pro laika tedy zdánlivě obráceně.

Kresba znaku i vlajky se může v průběhu času mírně měnit a výtvarně se odlišovat, závazně definovaná podstata je však dána zákonným popisem v dekretu předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a musí být i v budoucnu přesně a důsledně dodržena.

Ikonografický význam obecního znaku Řitonic je následující: Červená a modrá barva vychází ze státní symboliky i erbů někdejší vrchnosti. Heraldická figura stříbrného (tj. bílého) vlnitého břevna (tj. vodorovného vlnitého pruhu), dělicího štít, představuje Řitonický potok a na něm (v obci) ležící rybník symbolizovaný modrou plochou spodní části znaku. Obecné figury zlaté (tj. žluté) palmové ratolesti a tři stříbrné (tj. bílé) kamenné koule (či kameny) jsou symboly umučení (prvomučedníka) sv. Štěpána, patrona obce, jemuž je zasvěcen také zdejší kostel. Vedle něj stojící (vzácnou) dřevěnou

zvonici pak ve štítu zastupuje obecná figura stříbrného (tj. bílého) zvonu. Obecná figura zlatého (tj. žlutého) obilného (žitného) klasu (zkříženého s palmovou ratolestí) připomíná také zřejmě původní název obce „Žitonic“ i celkový zemědělský a venkovský ráz. Představuje tak nepřímé skryté znamení: „žitný klas = Žitonic = Řitonic“. Návrh obecní vlajky nebo praporu představuje kombinované vexilologicko-heraldické řešení, vhodně vyjádřené pomocí bílého pruhu a žlutého diagonálního kříže, provázených opakujícími se figurami zvonu a koulí. Poměr tří vodorovných pruhů, (shora dolů) červeného, bílého a modrého je 5:2:5 a ramena žlutého diagonálního kříže jsou široká 1/6 šířky vlajkového listu. V případě popisu vlajky (praporu) se totiž (oproti blasonu znaku) nikdy nemluví o zlatém a stříbrném kovu (jako na hmotově pevném štítě, kde se plátkový kov v minulosti skutečně používal), ale vždy žluté a bílé barvě (vlajčící) tkaniny a tak se i vyrábí.

Jak již bylo zmíněno, znak a vlajku stanoví svým rozhodnutím předseda Poslanecké sněmovny (pokud je obce dosud "nemají" a předloží žádost o posouzení návrhu) na základě doporučení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, jehož součástí je podvýbor pro heraldiku a vexilologii, který jednotlivé žádosti o udělení obecních symbolů posuzuje. Tento podvýbor zřídil jako svůj poradní orgán expertní skupinu složenou z odborníků v oboru heraldiky (nauka o znacích) a vexilologie (nauka o vlajkách, praporech a korouhvičkách). Podle § 34a odst. 3 zákona o obcích může znak a vlajku obce užívat podle práva tato obec, jí zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání vlajky obce není její souhlas nutný.

Za pozornost možná také stojí informace, že lze nahlédnout do Registru komunálních symbolů, tedy vlajek a znaků měst a obcí. Registr, umístěný na webových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky najdete na <https://rekos.psp.cz>. Zde je možné v sekci „Vyhledávání symbolů“ nalézt zobrazení platných symbolů všech měst a obcí České republiky.

Věřme, že dosud velmi mladé řitonické symboly vejdou ve známost především u obyvatel Řitonic, že nabydou svého významu i povědomí o historických souvislostech a odkazu dob minulých pro generace budoucí.

Jaroslava Vávrová

Hospodaření Zemědělské a. s. Březno za rok 2018

I přes mnoho nepříznivých faktorů, především klimatických podmínek, které nás provázely v průběhu pěstování plodin na obhospodařovaných pozemcích v roce 2018, byl dosažen hospodářský výsledek k 31. 12. 2018 zisk ve výši 2 746 tis. Kč. Tento hospodářský výsledek je v porovnání s předchozími účetními obdobími nejnižší za poslední roky, ale i přesto se dá považovat za uspokojivý.

Rostlinná výroba

Ozimá pšenice byla zasetá pouze na 624 ha vzhledem k vytrvalým deštům v měsíci říjnu a listopadu, které znemožnily oset plánované plochy. Přezimování těchto ozimých plodin proběhlo na dobré úrovni. Nástup jara v roce 2018 byl opožděn oproti minulým letům o zhruba 3-4 týdny. V jarních měsících byly založeny jarní plodiny, jak tržní, tak sloužící k naplnění krmivové základny pro chov skotu. Od měsíce dubna do konce měsíce září panovaly extrémní teploty umocněné obrovským deficitem srážek. Podle statistiky byl rok 2018 na mladoboleslavsku nejsušším a nejteplejším rokem od roku 1914, od kdy je tato statistika vedena. Celkem spadlo od ledna do srpna 2018 226 mm srážek. Tímto extrémním průběhem počasí byly poškozeny na výnosech všechny pěstované plodiny. Nejvíce byly postiženy plodiny pěstované na písčitéch pozemcích. Škody na výnosech jednotlivých plodin v roce 2018 mohly být ještě horší, ale díky dlouhodobým investicím do půdy prostřednictvím organického hnojení a vápnění jsme je podstatně zmírnili.

V rostlinné výrobě byly v roce 2018 pěstovány tyto plodiny:

	<i>osev v hektarech</i>	<i>výnos v t / ha</i>
ozimá pšenice	624 ha	5,52
pšenice jarní	130 ha	4,66
ozimý ječmen	40 ha	4,97
ozimá řepka	503 ha	2,80
kukuřice	225 ha	31,00
vojtěško-trávy	189 ha	
cukrovka	123 ha	56,00
sója	35 ha	1,30
slunečnice	63 ha	2,40

Žně v roce 2018 proběhly bezproblémově a velice rychle. Kvalita sklizených pšenic byla na velice dobré úrovni, a proto byla prodávána v potravinářské kvalitě - 92%.

Co nás asi nejvíce trápilo v loňském roce byla nedostatečná sklizeň krmných plodin, především bílkovinných senáží. Obrovským problémem byla v roce 2018 sklizeň a kvalita kukuřice. Celá osetá výměra ku-

kuřice byla sklizena pro potřeby krmivové základny pro chov skotu.

Sklizeň kukuřic v roce 2018 byla zahájena 2. srpna, zhruba o měsíc dříve než je obvyklé. V roce 2018 jsme poprvé konzervovali veškeré množství skladovaných objemných krmiv kombinací chemického a biologického konzervantu z důvodu nižších ztrát v průběhu skladování krmiv a zachování kvalitativních parametrů siláží a senáží.

Živočišná výroba

Celkem jsme vyprodukovali a prodali družstvu Prágoaktos za 12 měsíců roku 2018 5 606 074 litrů syrového kravského mléka. Průměrná realizační cena byla v roce 2018 8,34 Kč za litr mléka. Oproti roku 2017 byla realizační cena o 26 haléřů nižší. Celková produkce mléka byla meziročně vyšší o 531 tis. litrů mléka více, tedy o 10,5 %.

K 31. 12. 2018 byly chovány tyto kategorie skotu:

dojnice	506 ks
vys. Jalovice	14 ks
telata do 6 měsíců	89 ks
telata nad 6 měsíců	123 ks
jalovice v OMD, stáj II	301 ks
býci výkrm	112 ks
plemenný býk	2 ks
celkem	1 147 ks

V roce 2018 bylo prodáno 171 ks mléčných telat-býčků o průměrné hmotnosti 62,8 kg a při průměrné realizační ceně 63 Kč/kg.

Dále byly dodány na jatky tyto kategorie skotu:

<i>kategorie</i>	<i>ks</i>	<i>ř hmotnost</i>	<i>ř real. cena</i>
Jat. krávy	135	583 kg	29,41 Kč
Jat. Jalovice	15	593 kg	39,15 Kč
Jat. býci	76	832 kg	48,29 Kč

Investice v roce 2018

V roce 2018 jsme byli nuceni některé plánované investice pozastavit z důvodu předpokládaného a posléze skutečného propadu tržeb ve firmě. V jarních měsících byla dokončena a zkolaudována rekonstrukce odchovny mladého dobytka na farmě Lhotky a započala v podzimních měsících rekonstrukce č. p. 32 v Dlouhé Lhotě na kanceláře a bytovou jednotku. Dále probíhaly investice do nákupu pozemků od fyzických osob.

Z výroční zprávy Zemědělské a. s. Březno za rok 2018 zpracovala

Alena Truhanová

Černá kronika obce Veselice a okolí – OO PČR Dobrovice

Policisté Obvodního oddělení policie v Dobrovici nemuseli od května letošního roku řešit v obci Veselice ani jeden případ protiprávního jednání. Jinak tomu však bylo v sousedních obcích, a to zejména s příchodem léta. Drobné přestupky, týkající se nerespektování doby „nočního klidu“, byly řešeny ve všech případech na místě domluvou.

V měsíci květnu letošního roku odcizil neznámý pachatel ze dvora rodinného domu v obci Domousnice

motorové vozidlo Škoda Octavia. Majiteli vozidla tak vznikla škoda přesahující částku 300 000 Kč. Pachatele se do současné doby nepodařilo vypátrat. V případě jeho dopadení mu za trestný čin krádež a porušování domovní svobody hrozí trest odnětí svobody od jednoho do pěti let.

V červenci došlo u místního obchodu v obci Domousnice ke slovnímu napadení mezi rodinnými příslušníky. Věc byla kvalifikována jako přestupek proti

občanskému soužití a oznámena na Magistrát města Mladá Boleslav k projednání.

K dalšímu protiprávnímu jednání došlo v září, opět v obci Domousnice, kdy neznámý pachatel v odpoledních hodinách využil nepozornosti majitele domu a odemčenými vraty vnikl na pozemek. Zde pootevřenými dveřmi vnikl i do domu, ze kterého následně odcizil dvě peněženky s finanční hotovostí. Jednáním pachatele vznikla majiteli nemovitosti škoda přes 5 000 Kč. V zákonné lhůtě se policistům nepodařilo pachatele dopadnout.

Informace ze života v naší obci

Turnaj ve stolním tenisu

V sobotu 3. 8. 2019 se konal před Veselskou hospůdkou již 11. ročník turnaje ve stolním tenisu. Začali jsme ve 13.30 hodin na dvou připravených stolech za celkem příznivého počasí. Po rozehrání turnaje ve třech kategoriích a to: kategorie děti, kde byli zapsáni 4 účastníci, kategorie ženy, kde se zúčastnilo 8 hráček a kategorie muži, kde se přihlásilo 13 hráčů. Hrál se systémem „každý s každým“ na dva hrané sety. Počasí nám ale, bohužel, trošku narušilo plány, když začalo pršet, musel být turnaj přerušen. V tu chvíli se ukázala předvídavost Jany a Václava Buckových, kteří si s sebou přivezli dva přístřešky, pod které se bylo možné schovat, za což jim děkujeme. Když přestalo pršet, bylo třeba dohrát ještě hodně zápasů a tak po nabídce na zapůjčení, a následného přivezení, dalšího stolu od Daniela Suka jsme pokračovali na třech soutěžních stolech. I jemu bych chtěl poděkovat. A když už jsem v tom děkování, určitě také patří díky SDH Veselice, kteří zakoupili něco k snědku a to výborné párky, které přišly k chuti. Velký dík samozřejmě patří i hlavní organizátorce, zapisovatelce Evě Konývkové, která prováděla rozpisy, zápisy jednotlivých zápasů, postarala se o závěrečné vyhodnocení, rozdání cen, zakoupení limonád pro děti a zajištění piva pro dospělé. Dík patří i Láďovi Burdovi ml. za dodání druhého souboru piva, protože se sešlo mnoho diváků, a tak jeden soudek nestačil. Na závěr bych chtěl poděkovat všem kamarádům, kteří pomohli připravit a na závěr uklidit lavice a stoly.

11. cyklovýlet

Letošní výlet na kolech okolím Veselice se uskutečnil v sobotu 7. září 2019. Po horkém srpnu přišlo ochlazení, déšť a obava jaké bude počasí, když nebude teplo jako v minulých letech.

O měsíc dříve vyjžděli policisté k případu fyzického napadení mezi dvěma muži v obci Řitonice. Po krátké hádce jeden z mužů udeřil druhého pěstí do obličeje, kdy poškozený vykryl úder rukou a zabránil tak svému zranění. Policisté celý incident postoupili k projednání na Magistrát města Mladá Boleslav.

Z dlouhodobého hlediska patří obec Veselice a nejbližší okolí stále ke klidnějším oblastem, co se nápadu trestné činnosti týká a policisté sem zajíždí spíše preventivně.

Dobrovice 1. 11. 2019

prap. Jan Procházka

A jak nakonec vše dopadlo?

V kategorii dětí zvítězil Matěj Bulíř, druhé místo obsadil Aleš Burda a na třetím místě se umístil Petr Hofman.

V kategorii žen bylo pořadí následující – zvítězila Jana Bucková ml., druhá příčka patří Tereze Kadeřábkové a třetí místo vybojovala Marcela Šafránková.

V kategorii mužů zvítězil jednoznačně Jan Rýdl, druhé místo obsadil Dušan Konývka a třetí v pořadí skončil David Suk.

Všem vítězům patří velká gratulace a ostatním hráčům i divákům bych chtěl poděkovat za účast a podporu této akce. Společně s Evou doufáme, že příští, 12. ročník tohoto turnaje bude alespoň s takovou účastí hráčů a diváků, jako ten letošní.

Dušan Konývka

Tak jako obvykle shromáždění účastníků bylo na prostranství před Obecním úřadem v 13.30 hodin. Po přivítání a společném focení jsme vyjeli do kopce a dál kolem vodojemu a chat k lesu, kde byla první zastávka. Naše cesta vedla kolem hájovny na Zeleneckou Lhotu, kde jsme počkali na ty pomalejší. Letos byl zdejší „Bleší trh“ v jiném termínu, tak naše občerstvení muselo počkat. Dál jsme pokračovali směrem na Libáň. Ve zdejší cukrárně na náměstí bylo plánované občerstvení s odpočinkem. Ten byl důležitý, protože nás čekala cesta do „Libáňských hor“, kde byl cíl naší cesty – Libáňská Borovička.

Z náměstí jsme jeli kolem bývalého „Plastimatu“ do kopce směrem na Udrnice. Asi v polovině stoupání je odbočka vlevo a po několika stech metrech vpravo. Je to polní cesta z Libáně do Bystřice, vhodná pro pěší turistiku, ale pro kolo náročná. Po zvládnutí této poslední části naší cesty nás čekal „Krásný strom“, o kterém řada lidí z blízkého okolí ani neví.

LIBÁŇSKÁ BOROVIČKA je stará 300 let. Podle pověsti tam násilně zemřel farář, který se v noci vracel

z posledního pomazání. K ránu ho našla vejmníkářka, která šla zrovna z lesa, kde byla na šiškách. Možná se jí nějaká zakutálela, nebo někdo k památce kněze borovičku zasadil. Borovička se také zúčastnila ankety „Hledá se strom roku 2016“, kde z 12 finalistů skončila na 7. místě.

Po odpočinku na větrném místě, kde tento strom roste, nás cesta zavedla zpátky do Libáně. Vždy se snažím, aby výlet byl jakýsi okruh okolo Veselice. Letos z důvodu opravy silnice v Rokytňanech a zvýšeného provozu přes Lično jsem to nemohl dodržet. Proto jsme

Od hecování až k hokejovým soubojům

Na posvícenské zábavě v roce 2018 jsme probírali život a povídali si s hosty z Domousnic o všem možném, až přišla řeč na to, že by jsme si mohli na Silvestra 2018 zahrát mezi sebou lední hokej. Pak došlo

na různé hecování a špičkování, až slovo dalo slovo a po domluvě jsme si objednali led na zimním stadionu v Mladé Boleslavi a 30. 12. 2018 se odehrál historicky první hokejový zápas mezi Veselíci a Domousnicemi. Někteří hráli s hokejovou výstrojí, někteří jen tak, kdo co měl. Utkáni se odehráli prestižně, ale v přátelském duchu za účasti fanoušků z obou vesnic. Všem se to po utkáni zamlouvalo, a tak jsme se domluvili, že by jsme

Informace z činnosti OÚ Veselice

- ✓ **ZO projednalo** a schválilo Závěrečný účet obce za rok 2018 spolu se Zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2018 s výhradami.
- ✓ **ZO projednalo** a schválilo Účetní závěrku za rok 2018 spolu se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření krajským úřadem a inventarizační zprávou.
- ✓ **ZO projednalo** a schválilo žádost Sboru dobrovolných hasičů Veselice o nákup nových požárních hadic B a C a rozdělovače v celkové ceně 24 000 Kč.
- ✓ **ZO projednalo** a schválilo opravu střechy vodojemu, kterou na základě předložené nabídky provede M. Rys
- ✓ **ZO projednalo** a schválilo nákup výsuvného žebříku.
- ✓ **ZO projednalo** a schválilo přidání světla veřejného osvětlení v blízkosti autobusové zastávky Na Lhotkách. Využití sloupu telefonního vedení není

jeli na Záhuby a cestou do kopce okolo kravína na Bačálky. Tam bylo plánované občerstvení a závěrečné hodnocení. Tam nás ale vypekli, že je tam soukromá akce a nic nedostaneme.

Byla přijata nabídka Martiny Kadeřábkové, že bychom se vešli u nich pod pergolu a že nějaké občerstvení se také najde. A potvrdilo se to. Postarala se o něj Martina se svojí maminkou paní Bulířovou. Výlet byl zhodnocen, za občerstvení jsme poděkovali a rozjeli se do svých domovů.

Těším se na další výlet.

Zdeněk Srb

si v budoucnu mohli ještě někdy zahrát. A tak ještě v průběhu minulé zimní sezony došlo ke třem hokejovým soubojům, ale ne už Mladé Boleslavi, nýbrž v Nymburku, poněvadž jedině tam se nám podařilo sehnat volnou ledovou plochu pro sobotní klání. Po odehrání těchto zápasů jsme společně přemýšleli, zda budeme příští sezonu v utkáních pokračovat. V srpnu se proto v Domousnicích na zámku uskutečnila schůzka všech zúčastněných, a bylo domluveno, že budeme pokračovat i v další hokejové sezoně. Pan Luboš Hrdý z Domousnic začal shánět volné časy ledových ploch na zimních stadionech v Jičíně, Mladé Boleslavi, Nymburku a Turnově. Nakonec všechny stadiony měly sobotní časy ledové plochy obsazeny, jenom v Nymburku bylo volno, a tak se domluvilo, že se bude hrát tam. Všichni zúčastnění si postupně dokupovali hokejovou výstroj a jsou tak na souboje na ledu připravení. První utkání v nové sezoně se odehrálo v sobotu 19. října a dál se bude hrát každou sobotu jednou za čtrnáct dní. Zatím se ve všech utkáních více dařilo Veselákům a pokaždé zvítězili. Uvidíme, co ukáže čas, jak se nám bude dařit a jestli budeme i nadále vítězit.

Sportu zdar a hokeji na amatérské kamarádské úrovni zvlášť!

František Pažout

s ohledem na stabilitu a nosnost sloupů možné, již je pořízen sloup nový. Světlo zapojí firma Elzija s. r. o. z Rabakova.

- ✓ **ZO projednalo** a schválilo střednědobý výhled rozpočtu na roky 2020 až 2022.
- ✓ **K 1. 1. 2020** bude platit nový zákon o odpadech a dojde k navýšení ceny za svoz odpadů firmou COMPAG. V době uzávěrky ZV ještě nejsou nové vyhlášky a cena pro občany schváleny. Občané budou informováni obvyklým způsobem.
- ✓ **K 20. 11. 2019** nemají zaplacené poplatky za TKO za rok 2016 a 2017 pouze dva majitelé rekreačních objektů. Poplatky za loňský rok majitelé 3 rekreačních objektů. Za rok letošní dluží ještě 16 trvale žijících občanů a 6 majitelů nemovitostí, kde není nikdo hlášen k trvalému pobytu nebo určených k rekreaci.

Marcela Šafránková

Z činnosti SPOZ

Oslava jubilatů

Dne 12. května 2019 jsme uspořádali setkání jubilatů a prožili příjemné odpoledne společně s oslavenci a jejich rodinnými příslušníky.

Svá jubilea letos oslavili:

Ludmila Antošová	Hana Runčiková
Jiřina Tremlová	Marie Tauchmanová
Jan Boukal	Jaroslav Dufek
Eva a František Navrátilovi	Miloslav Bulíř
Věra Jakubcová	Zuzana Červová
Zdeňka Poláková	

Podzimní výprava pohádkovým lesem

V neděli 22. září 2019 jsme pro děti uspořádali Podzimní výpravu pohádkovým lesem. Sešli jsme se ve 14 hodin na veřejném prostranství (dětském hřišti). Děti si vylosovaly pořadová čísla a podle nich vycházely na stanovenou trasu.

Na prvním stanovišti na ně čekal Rákosníček s vodníkem, oba namalovaní na kartonu. Děti měly za úkol vylovit 3 rybičky a odpovědět na otázku jakou barvu mají šaty víly Amálky. Za odpověď dostaly písmenko napsané do své karty. Na dalším stanovišti skákaly v krabicích Macha a Sebestové. A zase následovala otázka, tentokrát měly děti prozradit jméno psa paní Kadrnožkové, který byl věrným kamarádem obou žáků z 3. B. Stanovišť bylo připraveno sedm a u každého čekala pohádková bytost, např. Cipísek, Manka, krteček, včelka Mája, Maková panenka a další.

Na posledním stanovišti děti obdržely poslední písmenko a už mohly přemýšlet nad tajenkou. Tím správným slovem byl SKRÍTEK. Tuto postavičku si všichni vyrobili z připraveného materiálu. Za splnění úkolů děti točily kolem štěstí, které určilo, z které skupiny dárků si mohou vybrat ty podle svého přání. Děti i dospělí si opekli špekáčky a vydanou energii doplnili

Slavnostní setkání zahájil starosta a členky SPOZ uvítacím projevem. O pásmo básní a písní se postaraly naše děti, které už jsou takovým „inventářem“ těchto akcí a ani moc neprotestují.

Dále Věra Pažoutová zvala jednotlivě všechny oslavence, kterým jsme po podpisu do kroniky předali dárkový balíček společně s květinou. Přípitek a malé pohoštění jistě všechny potěšilo. Ty, kteří nepřišli na toto setkání, jsme s přáním a dárkem navštívili u nich doma.

Léta přibývají každému, proto jsme rádi, když se občané takto sejdou, popovídají si, zavzpomínají a jsou šťastní.

sladkým dortíčkem.

Celé odpoledne svítilo sluníčko, myslíme si, že se tato akce vydařila a všichni se dobře bavili.

Děkujeme všem, kteří pomohli odpoledne uskutečnit a OÚ za financování. Velké poděkování patří Lucii Batovcové (r. Pažoutové), která vymyslela námět setkání a všechny krásné postavičky namalovala.

Za SPOZ Jarmila Bulířová a Věra Pažoutová

Společenská kronika (1. 7. – 31. 12. 2019)

Výročí

65 let	17. listopadu	Zdeňka Poláková
60 let	26. října	Jaroslav Dufek
50 let	26. srpna	Martin Kadeřábek
45 let	21. srpna	Milan Rýdl
	15. října	Michaela Steyová
	14. listopadu	Marek Bulíř
	16. prosince	Martin Hofman
40 let	21. září	Jiří Kodrik
30 let	13. srpna	Zdeněk Húbner
25 let	16. července	Martin Červa
	23. října	Žaneta Křížová

40 let společného života oslavili dne 16. října manželé Miroslava a Jaromír Doubalíkoví.

Narození:

16. srpna	Tomáš Húbner
29. října	Karla Rysová

Přihlášena

Zdeňka Faiglová

ČTENÁŘSKÉ DOPISY A OHLASY

Dne 18. června 2019 se naše maminka, babička a prababička paní Marie Pelcová rozená Šibová (původně bytem ve Veselici č. 10 nyní v Kadani) dožila věku 90 let. Moc jí přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti do dalších let.

Dcery Ing. Liběna Šmejkalová a Ivana Šedivá se svými rodinami

Na Zpravodaj přispěli (od 10. 5. do 21. 11. 2019):

Vávrová J. (Ritonice) 1000 Kč, Matoušek L. (Židněves) 300 Kč, Pažoutová J. ml. 302 Kč, Stádníkoví 100 Kč, Matějková M. 200 Kč, Halamová B. 200 Kč, Havránek V. 115 Kč, Marešová M. 110 Kč, Legnerová A. 200 Kč, Drobná L. 190 Kč, Ing. Koliáš J. 340 Kč, Dufková R. 200 Kč, Drahrádová J. 200 Kč, Kopecská N. 170 Kč, Křížovi 250 Kč, J. Fleková 200 Kč, Doubalík M. 200 Kč, Železná M. 90 Kč, Fischer K. 165 Kč, Bulířovi 200 Kč, Jansovi 200 Kč, Pažoutovi (č. p. 60) 200 Kč

Všem přispěvatelům redakční rada upřímně děkuje

Vzpomínka na meziválečné družstevnictví a na jeho největší osobnost

K památce členů Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu - Agrární strany, kteří se významně zasloužili o rozvoj českého venkova a vzpomínka na největší československou osobnost meziválečného družstevnictví...

Po založení Československé republiky v říjnu 1918 počítala vláda při obnově zemědělského venkova se systémem hospodářských družstev, již ověřených za Rakouska – Uherska. Proto vítala družstevní osvětu Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu a všemožně zakládání svépomocných družstev podporovala. Družstva nepodléhala vládní administrativě, byla přímo řízena svými členy a tím měla nízké provozní náklady.

O družstevnictví jsem se již jednou zmínil ve Zpravodaji č. 43, v souvislosti s kampeličkou v Ritonicích. Po doplnění důležitých údajů ke kampeličkám mám dnes na pořadu další dva družstevní podniky s obrovským významem pro rozvoj Veselice. Je jím Elektrárenské družstvo v Dražicích nad Jizerou a Skladištní družstvo v Sobotce, s filiálkou v Domousnicích.

Celkový počet kampeliček koncem 30. let 20. století byl v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 5392 s celkovým vkladem 5,3 miliardy Kč a s celkovými úvěry 3,6 miliardy Kč.

Porovnání nákladů na 100 Kč vkladů mezi kampeličkou a komerční bankou z konce 30. let 20. století:

Kampelička	0,31 Kč
Komerční banka	2,51 Kč

Podíl ze zisku vrácený vkladatelům na 100 Kč zisku z konce 30. let 20. století.

Kampelička	79,15 Kč
Komerční banka	55,36 Kč

Družstevní podnik v Dražicích nad Jizerou

Tehdejší starosta naší obce František Matoušek se před rokem 1928 dlouho zabýval myšlenkou o elektrifikaci Veselice. Jasně si udělal v roce 1927 po návštěvě svého příbuzného, starosty Běchar u Kopidlna, Václava Vanička. V Běcharech se seznámil s právě dokončenou elektrifikací obce a byl z ní nadšen. Uvědomil si, co to pro rozvoj Veselice bude znamenat a hned po příjezdu od příbuzného se zkontaktoval s ústředím družstevního podniku v Dražicích nad Jizerou, který měl rozvody elektrického proudu ve svém programu. Postaral se o založení elektrifikačního družstva na Veselici a dražické družstvo mohlo ve vsi s elektrifikací začít. O tom již podrobně psal ve Zpravodaji číslo 14 pan Josef Pažout, a tak se o elektrifikaci již zmiňovat nebudu. Popíši jen stručnou historii družstva v Dražicích, která by čtenáře mohla zajímat.

V prosinci roku 1899 koupil hospodářský spolek benátského okresu od paní Kyselové z Dražic nad Jizerou mlýn s pekárnou a zemědělským hospodářstvím o velikosti 160 korců polí za 160 000 zlatých. Hned v lednu 1900 bylo ve Švehlově hostinci v Dražicích na valné hromadě spolku rozhodnuto o ustavení samostatného dražického družstva. Dražické hospodářství, koupené od paní Kyselové, bylo převedeno do jeho majetku a jeho prvním předsedou byl zvolen Václav Čančík. Ten v září 1908 představil na valné hromadě myšlenku profesora strojního inženýrství na Pražské

technické universitě Ing. Karla Nováka: „Zřídit při mlýně v Dražicích vodní elektrárnu“. Profesor Novák uváděl příklad z Věrovan u Olomouce, kde podobná elektrárna byla vybudována na řece Moravě. Delegace vyslaná družstvem elektrárnu navštívila a o myšlence profesora Nováka bylo rozhodnuto. V březnu 1910 bylo na valné hromadě družstva schváleno usnesení o jeho rozšíření o elektrárnu. Do čela družstva byl tehdy povolán jako jeho ředitel František Hofman, mající velké zkušenosti ze založení mnoha družstevních podniků v okolí Jaroměř. Vodní elektrárna v Dražicích byla vybudována a pod vedením ředitele Františka Hofmana nově vybudované elektrárenské aktivity se zdárně rozvíjely. Již koncem roku 1912 bylo ve 48 obcích a městech elektrické vedení v délce 232 km, s 1 400 odběrateli elektrické energie.

Ředitel Hofman v roce 1930 umírá a zanechává po sobě následující dílo:

- 7 vodních elektráren: v Nových Benátkách, Vinci, Rožátově, Hněvosicích, Haškově, v Bakově nad Jizerou a Svijanech.

- 1 elektrárnu parní a 1 naftovou: v Dražicích.

- 6 mlýnů: 2 v Dražicích, po jednom ve Vinci, ve Svijanech, Kostelci nad Labem a v Rožátově. Ročně se v těchto mlýnech vyrobilo 2 700 vagonů semletého obilí.

- 1 cihelnu v Lysé nad Labem s výrobou 18 000 kusů cihel za rok.

- 3 obilní skladiště: v Dražicích, ve Střížovicích a v Lysé nad Labem s celkovým ročním pohybem zboží a obilí 1 700 vagonů.

- 1 pekárnu s roční kapacitou 8 750 bochníků chleba.

- 1 velkostatek obhospodařující 100 ha zemědělské půdy a mající 40 dojnic s roční dodávkou 150 000 litrů mléka do družstevní mlékárny v Čejeticích. Vedle toho dodával statek také mléko do prodejny v areálu družstevního ústředí.

- *Další podniky:* Kyslíkárnu ve Vinci s roční kapacitou 131 706 m³ kyslíku, kampeličku s celkovým vkladem 8,5 mil. Kč, Výzkumný ústav pro upotřebení elektrické energie, Ovocnářské a konzumní družstvo v Dražicích, areál družstevního ústředí se správní budovou, restaurací, obytnými a jinými domy.

Celkový obrat dražických družstevních podniků byl v roce 1931 tři čtvrtě miliardy Kč, s hodnotou členských podílů přes 7 miliard Kč.

Do území přiděleného k elektrifikaci patřily k Dražicům, vedle vlastních vodních elektráren o výkonu 2 765 kVA, také 3 najaté vodní elektrárny o výkonu 985 kVA, vlastní parní elektrárna s 2 generátory o výkonu 2 000 kVA a 4 500 kVA a naftová elektrárna o výkonu 620 kVA. Celkový výkon všech elektráren dražického podniku byl 10 870 kVA. Kromě toho odebíral družstevní podnik elektrický proud od ústředních elektráren z Ervěnic a Prahy, v ročním objemu 3 440 000 kVA. Připojení se vztahovalo na 10 okresů s celkovou sítí elektrického vedení o délce 740,56 km, se 420 trafostanicemi a s 24 080 účastníky. Podobných elektrárenských družstev bylo koncem 30. let 20. století v Čechách, na Moravě a ve Slezsku celkem 2 095, ale s nižším počtem účastníků než družstvo dražické.

Družstevní podnik v Dražicích nad Jizerou byl

po roce 1989 obnoven. Rozvod elektrické energie již ale není v jeho kompetenci a podléhá polostátní organizaci ČEZ. Možnost ovlivňovat ceny elektrické energie družstevníky dnes již nelze, a tak elektrifikační snahy družstva patří již jen vzpomínkám.

Skladištní družstvo v Sobotce

Skladištní družstvo v okrese soboteckém, jehož 100.výročí založení si letos připomeneme, bylo založeno v září 1919. Předcházela mu příprava ve výboru vedeném okresním starostou panem Františkem Havlíkem z Vesce a s jednatelem Stanislavem Böhmem, okresním zvěrolékařem. V Oblastním archivu v Jičíně máme uložený protokol ze založení družstva a ostatní doklady k jmenovanému družstvu, ze kterých jsem při jeho připomenutí čerpal. Ke zřízení družstva byla svolána ustavující schůze do restaurace „Pošta“ v Sobotce a jako host na ni vystoupil jednatel Jednoty hospodářských družstev pan JUDr Ladislav Karel Fejerabend, který ve svém vystoupení vyzdvihl důležitost a význam hospodářského skladištního družstva pro sobotecký okres a jeho zemědělská hospodářství.

Při svém založení mělo hospodářské družstvo 138 členů se 700 podílů po 200,- Kč a během valné hromady přistoupilo k družstvu 21 členů s 91 podílů. Vedle organizačních záležitostí, volby vedení družstva a schválení stanov, byla na ustavující schůzi také řešena otázka provozních prostor družstva. Na ustavující schůzi byli přítomní seznámeni se záměrem na koupi budov, pozemků a obchodu od pana Švermy. K tomu byla svolána mimořádná valná hromada na 5. října 1919, které se účastnilo 73 členů. Mimořádnou valnou hromadou byla schválena kupní cena nemovitostí od pana Švermy na 160 000,- Kč. Na nemovitostech pak byla do roku 1931 vystavěna administrativní budova, sýpka a kolna. To vše za 808 396 Kč. K budovám byla v roce 1934 pořízena ještě železniční vlečka za 50 780,- Kč a nezbytně nutné strojní vybavení, mezi které patřily hlavně dopravníky na obilí. Ze vzniku nového družstva si připomeňme nejdůležitější kapitoly jeho stanov.

Účel družstva:

1. Pěstovati společenstevní život mezi členy poučováním jich o zařízeních, která jsou pro zemědělství prospěšná a hmotnému i mravnímu povznesení členů sloužit.

2. Postaviti skladiště na zemědělské plodiny a výrobky s příslušným strojním zařízením, nebo i více skladišť a pro ně přijímati výhradně plodiny zemědělské na pozemcích členů vypěstované a zemědělské výrobky členů ke společnému zpracování a zpeněžení ve velkém.

3. Opatřovati potřeby zemědělské, jako semena, hnojiva, plemenný dobytek, stroje, nářadí, topivo, svítivo, neb jiné potřeby k provozování zemědělských podniků pro své vlastní potřeby, přímou a lacinou cestou z pramenů spolehlivých.

Práva členů:

1. Účastnit se valných hromad a v nich jednat a hlasovat v souladu se stanovami.

2. Potřeby zemědělské ze spolkových skladišť kupovat a prostřednictvím družstva plodiny a potřeby hospodářské prodávat.

3. Brát podíl na zisku.

4. Používat zařízení družstva.

Povinnosti členů:

1. Ručit za závazky družstva svými podíly.

2. Potřeby zemědělské nakupovat prostřednictvím družstva a sklizeň ze svých pozemků prodávat.

3. Z každých 3 ha upsat jeden podíl, maximálně však podílů 30.

4. Zdržet se všech jednání, z nichž by družstvu mohla vzniknout škoda.

Správa:

1. Představenstvo - tří členné s volbou na 3 léta a hned zvolené v tomto složení: Oldřich Černý, starosta Libošovic, Stanislav Böhme, okresní zvěrolékař ze Sobotky a Václav Briksí, rolník z Oseka.

2. Dozorčí rada, devíti členná s volbou na 3 léta.

3. Valná hromada.

Zájem o členství v družstvu byl nebývalý. V roce 1920 mělo družstvo 262 členů a v roce 1948, kdy již končila éra jeho samosprávného řízení, 1 000 členů. Hospodářské družstvo vydávalo každý měsíc svůj věstník, který začal vycházet s předstihem již od ledna 1919. Ve svých aktuálních zprávách seznamoval zemědělskou veřejnost o dění v družstvu a o novinkách důležitých pro zdárné hospodaření. Poslední číslo vyšlo za německé okupace koncem roku 1942. V něm jsou připomenuty oslavy 40. výročí vzniku největšího a nejstaršího družstevního finančního podniku v soudním okrese soboteckém - kempeličky v Ritonicích. Ta se stala, podle záznamu v knize členů, kolektivním členem hospodářského družstva v roce 1932. Hned po přihlášení její vedení začalo usilovat o stavbu filiálního skladiště v Domousnicích. Během války k jeho postavení nedošlo a bylo otevřeno až v roce 1949. V návaznosti na postavení skladiště v Domousnicích a pochopení jeho důležitosti, přistoupilo do hospodářského družstva z Veselice v letech 1945 až 1948 celkem 12 členů. Z administrativy filiálky v Domousnicích se bohužel celkem nic nedochovalo, až na přehled o výkupu ovoce z roku 1947, který obsahoval:

Jablka česaná	157 697 kg	v ceně	1 183 478 Kč
Jablka padaná	338 097 kg	v ceně	864 452 Kč
Hrušky	89 910 kg	v ceně	485 539 Kč
Švestky	127 048 kg	v ceně	680 179 Kč
Celkem	712 752 kg	v ceně	3 213 648 Kč

Údaje vypovídají o pracovitosti lidí z Domousnic a okolních vesnic, kteří vedle práce v hospodářstvích dokázali vyprodukovat a prodat během jednoho roku 712,75 tun ovoce za 3,2 milionů korun, vedle spotřeby ovoce ve svých domácnostech. Ze zahrad, z kterých se ovoce sklízelo, zbyly dnes již jen travnaté plochy s přestárlými stromy a aleje při polích již zmizely zcela. Podobných skladištních družstev, jako to sobotecké, bylo v Čechách, na Moravě a ve Slezsku celkem 304 s celkovým počtem členů 150 000. V podstatě členy družstev byla celá hospodářství, takže počet zapojených osob do skladištních družstev může být až osminásobný.

Osud družstev za německé okupace

Nacisté do systému družstevnictví příliš nezasahovali. Uvědomovali si význam českých a moravskoslezských družstev pro zásobování země. Měli zájem na tom, aby byl v Protektorátu zachován klid, zejména mezi zemědělskou populací, protože jim záleželo na nerušené a vysoké produkci potravin. Němci dosadili do družstevních svazů a centrál své komisaře, aby dohlíželi nad plněním úkolů nařízených okupační správou a to družstvům práci značně ztížilo. Nacisté si plně uvědomovali, že je zemědělské obyvatelstvo proti nim naladěno nepřátelsky a že loajalitu jenom předstírá. Totéž platilo i pro činovníky zemědělských družstev. Ti vynaložili veškeré své úsilí k tomu, aby nasměrovali co nejvíce potravin k českému obyvatelstvu. Taktika byla velmi úspěšná a Němci místo vývozu potravin z Protektorátu museli pro tisíce svých členů potravin do Protektorátu dovážet. Okupační správa se velmi snažila vynutit si spolupráci vyvoláním strachu, bezohlednou regulací a krutými tresty za neuposlechnutí příkazů. Rada pracovníků z vedení družstev byla popravena jen na základě podezření ze sabotáže. Zemědělská družstva byla donucena s Němci spolupracovat, jakkoliv to bylo odporne jejich vlasteneckému citění. Po válce uznal statečnost vedení družstev celý národ s výjimkou komunistů.

Ve stínu Rudé armády po osvobození republiky v roce 1945

Dny po osvobození Československé republiky probíhaly v nadšení z osvobození, ale postup vlády již sledoval jiné cíle. Hned v květnu roku 1945, bezpečnost ovládaná již komunisty, začala zatýkat vůdčí osobnosti z řad agrárníků a živnostníků, organizovaných před válkou ve stranách zakázaných Košickým vládním programem. Komunisté připravili plán, který počítal s vymyšleným obviněním všech těchto lidí z kolaborace s nacisty a jako takový byl akceptován i ostatními stranami Národní fronty. Agrární strana, která měla na založení zemědělských družstev svůj největší podíl a tvořila jeden z jejich základních pilířů, byla z jejich řízení odstraněna. Družstva přišla o své nejcennější osobnosti a o svou samostatnost. Hlavně na venkově dostali zákazem agrární strany prostor komunisté, kteří venkov svými později nedodržnými sliby zcela ovládli. Většina nových členů na vedoucích pozicích družstev neměla s družstevním hnutím nic společného a ani nebyla nikdy rolníky. Podle dosud platných družstevních stanov neměli vůbec být členy družstev. Tažení proti agrární straně bylo dovršeno komunistickým pučem v únoru roku 1948. Družstva se stala nástrojem státu a ztratila možnost je jakkoliv svými členy ovlivňovat. V archívních dokumentech k soboteckému skladištnímu družstvu máme dobré svědectví o přístupu komunistů k družstvům. Je jím dopis z Okresního sekretariátu KSČ z Mnichova Hradiště z února 1950, který je současně pozvánkou na aktiv k zřízení patronátu nad družstvem; patronem se staly bývalé strojírenské závody. Od nich se rolníci, kteří si družstvo pro svou potřebu sami založili, měli učit organizaci práce k dosažení lepších výsledků v zemědělství. Je to svědectví o pohrdání dobrovolnou iniciativou selské veřejnosti a je výsměchem práci rolníků, kteří si hospodářské družstvo sami založili a kteří dobře věděli, jak jej řídit. Marxisté tak

dávali najevo své pojetí zemědělské politiky, kterou je možné jen naplánovat, bez staletých zkušeností a chápání přírodních zákonů.

Vzpomínka na největší osobnost družstevního meziválečného hnutí, na pana JUDr Ladislava Karla Feierabenda, od jehož smrti letos uběhlo 50 let

L. K. Feierabend se narodil v roce 1891 v Kostelci nad Orlicí. Po vystudování gymnázia v Hradci Králové a práv na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, se věnoval různým hospodářským funkcím v zemědělství. Již v roce 1917 nastoupil na místo tajemníka Ústřední jednoty hospodářských družstev a v roce 1930 se stal ředitelem jejího obchodního ústředí. Stal se také členem představenstva Svazu jednot hospodářských družstev při agrární straně. V roce 1932 byl jmenován předsedou Pražské plodinové burzy a později jejím prezidentem. V roce 1934 byl z pověření vlády jmenován předsedou Československé obilní společnosti a místopředsedou Exportního ústavu. Z pověření odstupujícího prezidenta Edvarda Beneše se stal ministrem zemědělství v druhé vládě generála Jana Syrového a v dalších protektorátních vládách Rudolfa Berana a generála Eliáše. Zapojoval se do činnosti centrálního odbojového orgánu – Politické ústředí a po jejím odhalení uprchl v lednu 1940 do Anglie. V exilové vládě byl nejprve státním ministrem a od roku 1941 ministrem financí. V roce 1942 zařídil výtisk první emise československých platidel a zřídil Československý měnový úřad. V roce 1944 vedl československou delegaci na jednání o mezinárodním měnovém systému. V únoru 1945 z exilové vlády odešel pro nesouhlas s Benešovou prosovětskou politikou a po osvobození se vrátil do vlasti jako soukromá osoba. Po únorovém puči v roce 1948 uprchl znovu do exilu před zatčením komunistickou policií. Do roku 1950 se zdržoval v Anglii a poté v USA, kde veřejně publikoval a od roku 1965 působil v rozhlasovém vysílání Hlasu Ameriky. Zemřel náhle při rodinné dovolené v srpnu 1969 v Rakousku.

V roce 1995 obdržel od prezidenta republiky in memoriam řád T. G. Masaryka I. třídy a v červnu roku 2017 byla na jeho počest odhalena bronzová busta na odpočívadle schodiště vedoucího do Kongresového centra České národní banky.

Závěrem

Hospodářský význam družstev byl obrovský a jejich odkaz je platný i dnešní době. Je velkou škodou, že lidové družstevnictví bylo zprofanováno komunisty, kteří zničili družstevní formu samosprávného řízení a zneužili ji při zakládání jednotných zemědělských družstev. Družstevnictví první republiky nelze vnímat jako ideologii, ani jako ekonomický systém, tím méně jako cestu k socialismu.

Družstevní hnutí dokázalo být kritické k ideologii kapitalistické i komunistické a je i dnes vzorem a výzvou k zastavení koncentrace moci v rukou státu a velkých hospodářských korporací včetně bank. Měli bychom se poučit, že kontrolu politické a ekonomické moci nám zaručuje parlamentní demokracie. To mějme my občané České republiky vždy na mysli a stále o to usilujme.

Jen těžko si dnes můžeme představit tisícíčetnou

obchodní organizaci, jako bylo sobotecké družstvo skladištní s tím, že bylo řízeno svými členy a jednou za rok bylo kontrolováno svými lidmi z ústředí. Jen těžko si dnes můžeme představit organizaci, která nemusela zaslat ministerstvu financí žádná hlášení a jen těžko si dnes lze představit, že budeme od kterékoliv banky dostávat podíl na jejím zisku.

Na závěr ještě ocituji pravdivá slova Dr. Ladislava Karla Feierabenda, která napsal do své knihy o družstevnictví, vydané v anglickém jazyce v roce 1952 v Americe a přeložené v roce 2007 Nadou Johanisovou do češtiny:

„... nejsme dosud ve finále. Zůstává nám nádherný příklad celého družstevního hnutí. Duch solidarity a spolupráce, který je družstevnímu hnutí vlastní, zůstává skutečným základem každé demokracie. Leží v srdcích všech lidí dobré vůle a nelze jej zničit, a to ani komunisty v Československu. Dál žije...“

O vývoji stavu ptactva v naší oblasti

Vážení přátelé přírody, blíží se konec roku, a tak udělám takové bilancování z ptačí říše.

Jsou druhy, které ubývají celorepublikově, zase některé druhy naopak v našem okolí přibývají. Jak víme z celostátního pozorování, ubývá druhů v hojném počtu. Týká se to zejména například vlaštovek obecných, jiříček obecných, zvonků zelených, vrabců domácích, vrabců polních, ale i kosů černých (kosů ubylo díky kosímu moru, je to celoevropský problém), ale i dalších druhů.

Co nás ornitology a příznivce ptačí říše těší je fakt, že jsou druhy, které v našem okolí nacházejí vhodné biotopy pro hnízdění. Každý rok se vracejí a naopak jejich

Bylo – Nebylo

Dnešní příběhy se budou týkat osudů jednovaječných dvojčat. V čem je osud těchto dvojčat tak zvláštní? Jak moc jsou si podobná? A v čem jsou rozdílná? Proč se stává, že běh jejich života je téměř stejný? Tyto a řadu dalších otázek si kladou vědci, badatelé i lékaři už ne jeden pátek. V životě dvojčat se objevuje řada jevů, které svědčí o tom, že jejich soužití se výrazně liší od života "normálních" sourozenců.

OSUDY DVOJČAT - VĚČNÝ OTAZNÍK

Část I.

Vezměme třeba například případ Greta a Fridy Chaplinových z hrabství York v Anglii. Ty v roce 1880 stanuly před soudcem, neboť se provinily tím, že svým vystupováním zmátly jejich souseda natolik, až musel vyhledat lékařskou pomoc. Nechybělo mnoho a totéž se mohlo stát i soudci, když zjistil, že na každou otázku odpovídají obě sestry současně a to stejnými slovy, stejnými větami i stejným hlasem. Jakoby tvořily jednu osobu. Teprve podrobným šetřením se zjistilo, že jedna ze sester vyřkne slovo o čtvrt vteřiny dříve než druhá. Obě sestry se také na určitou dobu staly hvězdami prvních stránek všech tehdejších časopisů. Zvláště oblíbené byly reportáže z jejich návštěv v restauracích, neboť obě sestry ve stejný okamžik ukrojily stejné sousto, napíchly je na vidličku a ve stejném okamžiku spolklly - v jedné a téže minutě použily ubrousek naprosto stejným způsobem a osušily si stejná místa na ústech,

Za zajištění zdrojů informací, které jsem použil, patří mé poděkování pracovnícím knihovny v Mladé Boleslavi a panu Mgr. Karlu Chutnému a jeho spolupracovníkům z Oblastního archivu v Jičíně.

Informace jsem čerpal z těchto publikací:

- 1) Družstevní závody v Dražicích, Vzpomínková publikace
- 2) L. K.. Feierabend, Zemědělské družstevnictví v Československu do roku 1952 a Politické vzpomínky, svazek I. – III.
- 3) L. Dračka, Hospodářská družstva ve službách zemědělců
- 4) Archivní doklady, k zemědělskému družstvu skladištnímu v Sobotce, uložené v Oblastním archivu v Jičíně

Ladislav Matoušek

stavy se zvyšují. Můžeme mluvit o těchto druzích: chřástal polní, v okolních lesích i lejssek černohlavý, lejssek malý, holub doubnák. Okraje polí a polní cesty obsadil vzácný strnad luční. Pro přírodu v našem okolí je velice potěšující, že zde tyto druhy našly příznivé prostředí pro žití a hnízdění. To nás všechny, kteří máme rádi přírodu a zajímáme se o ptačí říši, velice těší.

Přeji všem ptačím druhům, ať zde i nadále nacházejí vhodné podmínky pro žití a hnízdění a okrasu naší okolní krajiny.

Josef Antoš

jakoby opravdu byly jedinou bytostí. Totéž platilo i o jejich oblékání, ale i o nemocech a celém životě.

Můžete namítnout, že obě sestry stále žily vedle sebe, takže nebyl problém zvyknout si na sebe. Ale co potom říci k případu sester Jacquelyny a Sheily Lewisových, které byly ihned po narození adoptovány každá jinou rodinou. Ani jedna z nich nevěděla, že má sestru, až je svedla náhoda v bristolské nemocnici, kde se obě léčily na tutéž chorobu - hnisavý zánět kůže. Shodou okolností se ocitly ve stejném pokoji a mezi nemocničním personálem vznikl jistý zmatek. Která je která? Obě sestry vypadaly naprosto stejně, a tak lékaři zapátrali v análech. Zjistilo se, že se obě ženy narodily ve stejný den i hodinu a že jsou vlastně dvojčata. Kromě podoby tu byly i další společné fyzické znaky - lehce deformovaný ušní boltec, mateřské znaménko téže velikosti a tvaru na koleně a další na krku. Obě ženy trpěly stejnými problémy: bolestmi nohou, cévními potížemi apod. Zajímavý byl i jejich osud jako manželek - v okamžiku, kdy manžel jedné z nich zemřel, druhá se rozvedla.

Zákony genetiky řadu z těchto jevů vysvětlují včetně současného objevení se prvních zubů u obou dětí, vypadávání vlasů opět ve stejnou dobu, nebo u sester stejného menstruačního cyklu. Nicméně genetikou lze těžko vysvětlit případ Bridget Harrisonové a Dorothy Loweové, které jako dvojčata žily od sebe odděleny hned od narození. Opětně se setkaly až po 34 letech,

v roce 1979, a obě měly na stejné ruce sedm stejných prstenů, dva naprosto stejné náramky na druhé ruce a také hodinky a druhý náramek na ruce s prsteny byly naprosto identické. Sestry rovněž zjistily, že obě se učily hrát na klavír a ve stejnou dobu výuku přerušily; obě také vlastnily kočku téhož plemene a stejného jména - Tygr. Jedna sestra pojmenovala svého syna Richard Andrew a druhá Andrew Richard. Obě si vedly deník, a to od stejného data. Oba deníky měly stejnou vazbu, barvu obalu i formát.

Ne vždy jsou osudy dvojčat příjemné a pochopitelné. Příběh Silvie a Marty Landových dokonce přilákal po-

Zajímavé přednášky v Sobotce

Městské kulturní středisko a Městská knihovna Fráni Šrámka v Sobotce pořádají od září 2019 do května 2020 cyklus přednášek **Lidové umění v Českém ráji a severovýchodních Čechách**. Navazuje na velmi úspěšný podobný loňský cyklus **Modrá krev Sobotecka**, který byl věnován vyšší i drobné šlechtě, jež měla vztah k Sobotecku (páni držící Kost, Mjadějov, Domousnice, Vlčí Pole a další menší sídla; Šlikové, jimž patřilo okolí Samšiny, měšťané a duchovní z řad šlechty apod.).

Letošní cyklus je připraven ve spolupráci s Muzeem Českého ráje v Turnově a Regionálním muzeem v Jičíně, jejichž odborní pracovníci (lépe řečeno povětšinou odborné pracovnice) připravují většinu přednášek. Na té první, zářijové, hovořila etnoložka Monika Havelková z Turnova o lidovém nábytku této oblasti a vyzvedla umění truhláře 19. století Vincence Hořejšího ze Sobotky. Svůj výklad doprovázela promítáním snímků jednotlivých kusů nábytku.

Druhou přednášku v říjnu připravila ředitelka turnovského muzea PhDr. Vladimíra Jakiouběová a byla věnována lidové stravě. Návštěvníkům se sbíhaly sliny při pohledu na snímky dobrot z receptářů našich babiček, komentovaných známou odbornicí. Ze zcela zaplněného sálu padla řada dotazů.

Třetí přednášku připravil další odborný pracovník Muzea Českého ráje v Turnově PhDr. Miroslav Cogan, který přiblížil opět zcela zaplněnému sálu krásu umění lidových kameníků široké oblasti Českého ráje a Podkrkonoší. Před zraky přítomných defilovali svatáčci od 17. století a na řadu přišly také problémy s ochranou převážně pískovcových soch.

Vánoce a já

Vánoce by měly být krásné, šťastné a veselé a měly by v našich očích zapálit plamínky štěstí.

Jenže – jak to udělat? Začít nakupovat dárky už v říjnu? A není to pozdě? Ziskuchtiví obchodníci začínají velebit Vánoce sotva skončilo léto a jsou schopni vystavovat velikonoční zajíce už v lednu. Anebo nakupovat až těsně před svátky? Navíc v každém časopisu plní redaktoři stránky obrázky a návody na to, jak ozdobit stůl, záclony, lustry, jak napéct to nejlepší cukroví, nejmáslovější vánočku, nejměkčí perníček... takže člověk posléze nabude dojmu, že je ten největší lůzr, protože ještě nemá závěsy a ubrusy barevně sladěné ve vánočním tónu bílé, která je letos „in“.

Tak takhle ne! křičí moje ztrápené nervy. A vzhledem k tomu, že jsou jen jedny a mám je na celý život, rozhodla jsem se je poslechnout. K letošním Vánocům budu přistupovat racionálně a s přehledem. I když...

zornost španělské Společnosti pro parapsychologické jevy. V pěti letech si Silvie popálila ruku žhavým železem a Marta, která v té době od ní byla vzdálena dvacet kilometrů daleko, křičela bolestí. Obě měly stejnou jizvu po spálení, i když reálně se spálila pouze Silvie.

Někdy je takové spojení dvojčat poněkud nevšední, neboť výše popsané fenomény existují i mezi dvojčaty rozdílného pohlaví.

Pokračování příště

Podle zahraničních materiálů zpracovala I. Súsová

Prosincovou přednášku o lidové architektuře našeho kraje si připravila etnoložka Regionálního muzea v Jičíně Hana Macháčková. Pro velký zájem posluchačů musela být přeložena do velkého sálu spořitelny v Sobotce.

V roce 2020 proběhnou od ledna do května ještě tyto přednášky:

17. 1. 2020 Vladimíra Jakouběová: Lidový kroj,
14. 2. 2020 Michael Pospíšil: Lidová píseň,
20. 3. 2020 Jarmila Bachmannová: Lidová mluva,
17. 4. 2020: Hana Macháčková: Lidové zvyky,
15. 5. 2020: Karol Bílek: Lidové pověsti.

Přednášky se konají vždy v pátek v 18 hodin ve Šrámkově domě v Sobotce na náměstí čp. 3 nebo v sále sobotecké spořitelny.

Pro návštěvníky cyklu budou připraveny ke každé přednášce výstavky příslušné odborné i regionální literatury (některé tituly bude možno zakoupit). Vstupné na jednotlivé přednášky je dobrovolné. Ti nejvěrnější návštěvníci celého cyklu budou tak jako v předchozím cyklu Modrá krev odměněni. Pokusíme se také opět vydat sborník s texty všech přednášek. Podrobnosti a přesné údaje o jednotlivých přednáškách najdete průběžně v našem Zpravodaji Šrámkovy Sobotky, na plakátech a na vývěskách MKS Sobotka a na internetových stránkách MKS a MK FŠ. Při nepředvídaných událostech se pořadí i náplň přednášek mohou změnit. Veškeré dotazy vám rádi zodpoví pracovníci MKS a MK FŠ v Sobotce.

Karol Bílek

Vánoce jsou přece o citech, lásce, radosti a spoustě různých zvyků, které se ale, bohužel, tak trochu ve víru uspěchaného života ztratily. No, snad to nějak zvládnou.

Dárky nakupuji už během listopadu, abych se tak vyhnula frontám a zběsilým davům v obchodech. Ouha! Stejný nápad mělo zřejmě víc lidí, takže jsme se opět všichni strkali u pokladen a bojovali o zboží, kterého bylo méně než nás, co jsme ho chtěli. „Další bude už po Novém roce!“ utěšovala nás prodavačka. Štěstí mi ale přálo, takže snad bude rodina spokojená.

Další kapitolou byl předvánoční úklid. Zastihl mě v první polovině prosince, ale vypořádala jsem se s ním po svém. Žádné vyklízení a mytí kredence, skříněk, spíže, leštění podlahy a klik, čištění lustrů a lampiček a kdoví čeho ještě (promiň, maminko!). Utřela jsem a uklidila jen místa, která jsou vidět. Podlahu a koberce čistím průběžně, okna myji v pravidelných intervalech

a po celý rok nezanedbávám ani záclony a závěsy. A že nebudou bílé, jak velí móda letošních svátků? Nevadí, přistě!

Okolo 15. prosince jsem začala péct cukroví. Ze sousedního okna zavoněl františek a zazněly koledy. Připomnělo mi to kolegyni Kláru, která ráda a hezky zpívala. Její děti vyrostly na lidových hitech jako Já do lesa nepojedu, Prší, prší, jen se leje a řadě jim podobných. O Vánocích pak vyťahovala zpěvník a místo Okolo Hradce dětem zpívala Půjdem spolu do Betléma, Chtíc, aby spal a mnoho dalších. Nicméně na jinak překrásnou píseň Tichá noc neměla ty nejlepší vzpomínky. Po několika počátečních tónech se k jejímu zpěvu přidal vlčák Azor, kterého melodie písně zřejmě natolik dojala, že se jeho táhlé vytí neslo celou spící vesnicí. A protože v ní má spoustu kamarádů, začali mu s vytím pomáhat. Nicméně někteří sousedé jí od té doby prý přestali odpovídat na pozdrav.

Oficiální nedělní začátek Adventu pro mě vždycky znamenal výlet na půdu a vyťahování ozdob na adventní věnec. Některé se mi zdály už omšelé a zastaralé, tak jsem nakoupila nové a když jsem pak spočítala útratu, vyšlo mi, že za ty peníze bych si mohla koupit několik už ozdobených věnců. Nesmím také zapomenout na vylupovací čokoládový kalendář! Zakoupila jsem ho v domnění, že můj synovec a neteř si každý den vyloupnou jednu tu přeslazenou hmotu, která se vydává za čokoládu a budou hádat, jestli to budou sáňky, zvoneček nebo bota. Zklamali mě. Čokoládové kousky sice vylupovali, ale odmítali je přede mnou pod průhlednými záminkami konzumovat. Vrcholem byl okamžik, kdy neteř odmítla pozřít kousek, na kterém byl vytlačen sob. Je prý vegetariánka.

Jakmile začnou v televizi vysílat první Adventní koncert, zapalují, dle dávného zvyku, svíčku a nutím rodinu svého bratra, aby se dívala na něco, co jí vůbec nebaví. Prosím, buďte trochu kulturní a poslechněte si se mnou chrámové zpěvy, brnkání loutny, posvátný zvuk varhan

i dojmavé básně! Znáám je dobře. Chvíli to vydrží, ale pak stejně končím u televize sama s čouďící svíčkou na adventním věnci.

Předzvěstí Vánoc je bezesporu Mikuláš, nesmím zapomenout koupit čokoládového vánočního muže na podstavci. Ano, čtete správně. Tenhle otrocký překlad z němčiny – Weihnachtman auf dem Sockel – jsem jednou našla na jeho obalu. Inu – Evropská unie.

Konečně je za dveřmi Štědrý den! Užívám si vánoční tajtrlíky v reklamách, pohádky, svíčky, jehličí, perníčky, rohlíčky, vánočky, štrůdly, salát, kapra, stromeček, řetězy ... Nenápadně přitom spolu se švagrovou sleduji, jak se na to všechno tváří naši nejbližší. Zatím to jde, pochvalují předkládané pokrmy a vidím, jak se těší, až se otevřou dveře do pokoje s ozdobeným stromečkem a dárky. Vzpomínám si, jak jsem se ještě jako dítě stala svědkem situace, kdy se na Štědrý večer mamince vzpříčil klíč v zámku od skříně a ona se rozplakala, že je tam celý Ježíšek a co budeme dělat, když se tatínkovi nepodaří zámek otevřít. Marně jsem se tehdy rodičů ptala, proč se Ježíšek zamyká ve skříně a jak se tam dostal.

Dárky jsou rozbaleny, slova díky znějí na všechny strany, padají věty jako "to jste mi nemuseli kupovat" nebo "to muselo stát peněz!" a tak snad nikdo neslyšel, jak mi spadl kámen ze srdce, že jsem to letos všechno zvládla „bez ztráty kytičky“, jak říkávala maminka.

Štědrým dnem ale vánoční maraton nekončí. Ještě je tu první a druhý svátek vánoční, čas návštěv a společných posezení s přáteli, plány na příští dovolenou – prostě všechno to, co vy, milí čtenáři, sami dobře znáte.

A tak zatímco se bratr s rodinou baví pouštěním ořechových skořápek po vodě v umyvadle, rozkrajováním jablek a neteř házením střevců, tiše si přeji, aby plamínky štěstí v našich očích nevyhasly a zůstaly v nich po celý rok zas až do Vánoc.

Ivana Šusová

Benefiční koncerty v kostele sv. Štěpána v Řitonicích

Také v závěru letošního roku se bude v řitonicím kostele sv. Štěpána koncertovat. V čase uzávěrky tohoto zpravodaje jsou potvrzeny dva koncerty, na které vás všechny srdečně zveme.

První koncert je připraven na **29. 11. 2019**, kdy se **od 19,00 hodin v Řitonicích** po čtyřech letech opět představí se svým programem duchovní hudby a spirituálů v předvečer odjezdu na zahraniční předvánoční turné **vokálně instrumentální soubor ReBelcanto**.

Druhým koncertem je v **Řitonicích** již po šesté v řadě očekávaná **Ceská mše vánoční Jakuba Jana Ryby**, kterou se nám opět podařilo zajistit na svátek sv. Štěpána **26. 12. 2019**, nepřehlédněte, začátek bude již v **15,00 hodin**.

Přeji nám všem, abychom si společně oba koncerty hezky užili. Věřím, že se nám podaří opět alespoň malým dílem přispět benefičně na letos již čtvrtou, předposlední etapu opravy střechy kostela sv. Štěpána v Řitonicích.

Jaroslava Vávrová

Vánoční koleda

Jaroslav Seifert

*Holoubek přinesl v zobáčku
Popelce oříšek zlatý.
A když ho Popelka rozlouskla,
byly v něm bálové šaty.*

*Co všechno v takovém oříšku
ukryto ještě být může!
Byly tam hedvábné punčochy,
střevíčky, vějíř a růže.*

*Kdybychom takový dostali,
to asi bychom se měli!
A teď si každý představme,
co bychom v oříšku chtěli.*

*Chtěla bych kožíšek z beránka,
je teplý, na zimu hřeje.
Já zase kalhoty z manšestru,
v těhletěch zima už mně je.*

*Já bych chtěl brusle na kličku,
už dlouho myslím si na ně.
Když ty chceš brusle, já bych
chtěl veliké, kované sáně.*

*Když ty máš sáně, já chtěla bych
prstýnek s kamínkem rudým.
Pak začli své chudé koledy
pod okny zpívat chudým.*

*A někde dostali jablíčko,
jinde i oříšek k tomu.
S koledou obešli celou ves,
nesli si uzlíčky domů.*

*Doma hned rozlouskli první dva,
ale před dětskými zraky
skořápky ležely bez jader.
A třetí? Byl prázdný taky.*

Vážení čtenáři,

touto cestou bychom Vám chtěli poděkovat za Vaši letitou přízeň
a zároveň Vám popřát překrásné svátky vánoční v kruhu rodinném.

Do roku 2020 přejeme hlavně pevné zdraví, štěstí a celoroční spokojenost.

Zastupitelstvo obce a redakční rada

Zpravodaj Veselice vydává Zastupitelstvo obce Veselice. Redakční rada pracuje ve složení: předsedkyně: Ing. Alena Truhanová, členové: J. Bulířová, F. Navrátil, F. Pažout, M. Pažout, Z. Poláková, Mgr. I. Sůsová, M. Šafránková, J. Šoltys. Zpravodaj vychází dvakrát ročně a je dodáván zdarma. Za obsah článků odpovídají autoři. Prosíme o zaslání případných návrhů, připomínek a finančních příspěvků na adresu: M. Šafránková, Veselice č. p. 8, 294 04 Dolní Bousov. Finanční příspěvky lze posílat i na účet č. 670100-2210595734/6210, vedený u mBank.

Redakční radu můžete kontaktovat elektronicky na adrese: zpravodaj.veselice@centrum.cz. Archiv všech čísel zpravodaje je dostupný na stránkách obce: www.veselice.e-obec.cz. Vydávání časopisu povoleno dokumentem Ministerstva kultury ČR event. č.: MK-ČR-E1844